

Forslag

til

Lov om handel med gødning og grundforbedringsmidler m.m.

(Vedtaget af folketinget ved 3. behandling den 21. januar 1977.*)

Kapitel 1.

Definitioner og område.

§ 1. I denne lov forstås ved

- 1) Gødninger: teknisk behandlede stoffer, herunder affaldsstoffer, som er bestemt til fremme af planters vækst, og hvis virkning helt eller overvejende beror på deres indhold af plantenæringsstoffer.
- 2) Komposteringspræparater: stoffer, der er bestemt til ved tilsætning til kompostmateriale at fremme omsætningen af det organiske stof.
- 3) Grundforbedringsmidler: stoffer, der er bestemt til ændring af jords eller voksemediers fysiske, kemiske eller biologiske tilstand, og hvis virkning ikke eller kun i ringe grad beror på et indhold af plantenæringsstoffer.
- 4) Voksemedier: teknisk behandlede faste stoffer, som med eller uden tilsætning af plantenæringsstoffer er bestemt til anvendelse som voksebund for planter.
- 5) Kvælstofbindende mikroorganismer: kulturer af mikroorganismer, der er bestemt til podning af frø eller jord.
- 6) Pflanzenæringsstoffer:
 - a) Hovednæringsstoffer: kvælstof, fosfor og kalium.
 - b) Mikronæringsstoffer: jern, mangan, kobber, zink, molybdæn og bor.
 - c) Andre næringsstoffer: natrium, magnesium og svovl.
- 7) Producent: enhver, der i salgøjemed fabrikerer, sammenblander, opgraver eller på anden måde fremstiller eller lader fremstille de af loven omfattede stoffer.

Endvidere forstås ved producent enhver, der sælger et af de af loven omfattede stoffer under et andet navn end det, hvorunder det er købt, eller i en anden emballage end den, hvori varen er købt, eller sælger en uemballeret indkøbt vare i emballeret stand.

- 8) Importør: enhver, der i salgøjemed indfører et af de af loven omfattede stoffer her til landet.

§ 2. Loven finder med de i stk. 4 nævnte undtagelser anvendelse ved salg, herunder også udbud til salg, opbevaring i salgøjemed, tilbud og enhver overgivelse til andre af de i § 1, nr. 1-5, og § 2, stk. 2, nævnte stoffer.

Stk. 2. For varer, der ikke er omfattet af definitionerne i § 1, nr. 1-5, og som indeholder plantenæringsstoffer, men hvis virkning på planter overvejende beror på andre forhold, kan landbrugsministeren tillade, at deres indhold af plantenæringsstoffer angives på en af ham fastsat måde, uden at disse varer i øvrigt undergives denne lovs bestemmelser.

Stk. 3. Landbrugsministeren afgør i tvivlstilfælde, om en udbudt vare omfattes af loven, og til hvilken gruppe den skal henføres.

Stk. 4. Lovens bestemmelser, bortset fra § 3, kommer ikke til anvendelse på

- 1) varer i pakninger, der er mindre end en af landbrugsministeren fastsat størrelse,
- 2) de i jordbrugsbedrifter normalt forekommende affaldsstoffer, bortset fra champignonkompost, eller på renovation, kloakslam eller destruktionsuppe, med-

mindre disse stoffer underkastes en teknisk behandling, hvorved de mister deres oprindelige karakter. Landbrugsministeren kan bestemme, at også andre affaldsstoffer på nærmere af ham foreskrevne betingelser helt eller delvis skal være undtaget fra lovens bestemmelser,

- 3) mærgel, der leveres til medlemmerne af andelsselskaber, som har opnået begunstigelser i henhold til gældende lov om begunstigelser for mærgelselskaber,
- 4) salg til udlandet af de af loven omfattede stoffer og transit på gennemgående fragtbrev.

§ 3. Landbrugsministeren kan udfærdige sådanne forskrifter, som er nødvendige for at gennemføre regler fastsat af Det europæiske økonomiske Fælleskab om handel med varer, der er omfattet af loven.

Kapitel 2.

Almindelige bestemmelser.

§ 4. Ved ethvert salg af de af loven omfattede varer skal sælgeren på dansk give køberen skriftlig oplysning om følgende:

- 1) Typebetegnelse for den solgte vare.
- 2) Varens indhold og egenskaber i overensstemmelse med, hvad der er bestemt for de enkelte varearter.
- 3) Varens vægt, brutto og tara eller netto. For grundforbedringsmidler, bortset fra jordbrugskalk og dolomitmalk, kan rumfanget angives i stedet for vægten. For tørve- og kompostprodukter samt voksemedier skal rumfanget angives i stedet for vægten.
- 4) Navn og adresse på sælgeren eller på producenten eller, for så vidt det drejer sig om importerede varer, på importøren.

Stk. 2. Medmindre andet er bestemt i loven, foreskriver landbrugsministeren, hvorledes typebetegnelse, indhold og egenskaber med hensyn til de af loven omfattede varer skal bestemmes og angives, ligesom ministeren kan bestemme, at indhold af stoffer, der er mindre end de af ministeren fastsatte grænser, ikke må angives.

§ 5. Landbrugsministeren kan bestemme, at andre oplysninger skal gives i stedet for eller tillige med de i denne lov påbudte.

Stk. 2. Alle efter loven påbudte eller i medfør af denne foreskrevne oplysninger skal være anbragt på en iøjnefaldende måde.

§ 6. Er den solgte vare emballeret, skal de i § 4 omhandlede oplysninger på holdbar måde være trykt eller malet på emballagen eller på etiketter, der på holdbar måde er påklæbet emballagen eller fastgjort i forbindelse med emballagens lukkeanordning. Sælges varen i dobbelt emballage, skal oplysningerne findes på begge emballager, medmindre disse ikke umiddelbart kan adskilles.

Stk. 2. Er den solgte vare uemballeret, skal den ved leveringen ledsages af en følgeseddel, påtrykt de i § 4, stk. 1, nr. 1-3, omhandlede oplysninger samt sælgerens navn og adresse. Mængden af den solgte vare kan dog anføres med skrift.

§ 7. Sælgeren indestår for rigtigheden af de givne oplysninger.

Stk. 2. Sælgeren indestår for, at en af loven omfattet vare med hensyn til findeling, strøbarhed og andre forhold, der måtte have betydning for dens anvendelse, ved levering svarer til gængse normer, medmindre udtrykkeligt forbehold tages. Et eventuelt forbehold skal gives køberen skriftligt og angive, hvorved den pågældende vare adskiller sig fra den sædvanlige tilstand eller beskaffenhed eller fra det sædvanlige indhold. Forbeholdet skal være køberen i hænde senest samtidig med varens levering. For varer, for hvilke landbrugsministeren har fastsat normer, kan forbehold ikke tages.

§ 8. Producenter og importører af en af loven omfattet vare skal efter regler, der fastsættes af landbrugsministeren, anmelde og have godkendt typebetegnelse, handelsnavn og øvrige emballagemærkning, hvorunder varen agtes solgt.

Stk. 2. Enhver, der til forbruger sælger en af loven omfattet vare i uemballeret stand, skal anmelde og have godkendt de følgesedler, der agtes anvendt.

§ 9. Producenter og importører skal hvert år pr. 1. juli efter regler, der fastsættes af landbrugsministeren, oplyse størrelsen af deres produktion, salg og indførsel af de af loven omfattede stoffer.

§ 10. Emballage, etiketter, følgesedler, regninger, slutsedler, prislister, cirkulærer, annoncer, reklamer og lignende vedrørende de af denne lov omfattede varer må ikke indeholde urigtige angivelser om de udbudte varers indhold, beskaffenhed, anvendelse eller virkning eller sådanne angivelser, som tilsigter at tillægge en vare større brugsværdi, end den har, og ikke direkte eller indirekte omtale det i § 21 omhandlede tilsyn, ligesom der ikke under nogen form må henvises til de i § 19 omhandlede autoriserede laboratorier, medmindre det efter aftale med det pågældende laboratorium sker under angivelse af laboratoriets navn.

Stk. 2. Det er forbudt uden tilladelse fra landbrugsministeren at sælge en af loven omfattet vare, der indeholder plantebeskyttelsesmidler, ukrudtsmidler eller vækstregulerende midler.

Stk. 3. Landbrugsministeren kan forbyde, at en vare sælges som gødning, komposteringspræparat, grundforbedringsmiddel, voksemedium eller kvælstofbindende mikroorganismer, når ministeren skønner, at betegnelsen er vildledende, f. eks. hvis varens virkning er betydningsløs, eller at dens anvendelse let kan give anledning til skade på planter eller kan antages at frembyde fare for fremkaldelse af sygdomme hos mennesker, dyr eller planter.

Kapitel 3.

Gødninger.

§ 11. En gødning skal på tydelig måde betegnes med gødningens type. Gødninger, der indeholder 2 eller 3 hovednæringsstoffer, skal betegnes med de kemiske symboler for de i gødningen indeholdte hovednæringsstoffer efterfulgt af ordet gødning. Symbolerne skal angives i rækkefølgen N, P og K. I umiddelbar tilknytning til denne betegnelse skal anføres 3 ved en tankestreg forbundne hele tal, der angiver det procentiske indhold af kvælstof, fosfor og kalium. De 3 tal må ikke typografisk afvige fra angivelsen af de kemiske symboler.

Stk. 2. Forefindes et hovednæringsstof i en forholdsvis ringe mængde, kan landbrugsministeren bestemme, at dets kemiske symbol ikke må indgå i den i stk. 1 omhandlede betegnelse.

Stk. 3. På emballage og på følge- og slutsedler skal for gødninger, hvis indhold af mikronæringsstof(fer) overstiger en af landbrugsministeren for de enkelte mikronæringsstoffer fastsat mængde, i tilknytning til betegnelsen anføres enten ordene „med mikronæringsstof“ eller navnet på pågældende mikronæringsstof(fer). Dette gælder dog ikke, hvis gødningens betegnelse utvetydigt angiver, at den indeholder mikronæringsstof.

§ 12. Indholdet af plantenæringsstoffer i en gødning skal angives i procent af vægten i foreliggende tilstand og uden angivelse af spillerum. Landbrugsministeren kan fastsætte bestemmelser om tilladt afvigelse mellem de for næringsstofferne målte værdier og de angivne værdier.

Stk. 2. Et indhold af et mikronæringsstof, der overstiger den af landbrugsministeren i henhold til § 11, stk. 3, fastsatte mængde, skal altid angives.

Stk. 3. Emballage, etiketter, følge- og slutsedler, regninger, prislister, cirkulærer, annoncer, reklamer og lignende må ikke indeholde angivelse om et indhold af mikronæringsstoffer, der er mindre end den af ministeren i henhold til § 11, stk. 3, fastsatte mængde. For de i § 1, nr. 6 a og c, nævnte plantenæringsstoffer må et indhold på under 0,1 pct. ikke angives.

Stk. 4. For gødninger, der angives at indeholde et eller flere hovednæringsstoffer, kræves ikke angivelse af de i § 1, nr. 6 c, anførte næringsstoffer.

Stk. 5. Andre stoffer end de i § 1, nr. 6, nævnte må ikke uden ministerens tilladelse betegnes som plantenæringsstoffer og må ikke anføres som indhold i gødninger.

Kapitel 4.

Komposteringspræparater.

§ 13. Den i § 4, stk. 1, nr. 1, omhandlede typebetegnelse for komposteringspræparater skal efter varens art angives som „uorganisk“, „organisk“ eller „biologisk“ „komposteringspræparat“. I tvivlstilfælde bestemmer landbrugsministeren, til hvilken kategori stoffet skal henføres.

Stk. 2. Et indhold af plantenæringsstoffer skal angives efter de for gødninger fastsatte bestemmelser.

Stk. 3. Angivelse af et præparats indhold af andre for komposteringen virksomme stoffer end plantenæringsstoffer må kun ske efter ministerens nærmere bestemmelse i hvert enkelt tilfælde, herunder hvorledes indholdet af disse stoffer skal bestemmes og angives.

Kapitel 5.

Grundforbedringsmidler.

§ 14. Typebetegnelsen for et grundforbedringsmiddel skal på tydelig måde angive varens art og oprindelse. For så vidt angår kalkningsmidler, skal geologisk oprindelse angives. I tvivlstilfælde kan kalkningsmidlet forelægges Danmarks geologiske undersøgelse, der fastsætter, hvilken geologisk oprindelse der skal angives. For så vidt angår tørveprodukter, skal for importerede varer oprindelseslandet angives, og for varer af dansk oprindelse skal produktionsstedet anføres. Ordet gødning må ikke indgå i eller anføres i forbindelse med betegnelsen.

Stk. 2. For grundforbedringsmidler, som er tilsat plantenæringsstoffer og/eller kalkningsmidler, skal angives samme oplysninger om indhold og egenskaber som for voksemedier.

§ 15. Sælges et kalkningsmiddel efter vægt, skal dets indhold af neutraliserende bestanddele udtrykkes i form af calciumcarbonat og angives som mindsteindhold i procent af varen i foreliggende tilstand med hele tal uden decimaler og uden spillerum. Sælges et kalkningsmiddel efter rumfang i henhold til § 4, nr. 3, skal indholdet angives som mindsteindhold i kg pr. m³ af varen i foreliggende tilstand med hele tal uden decimaler og uden spillerum.

Stk. 2. Har et kalkningsmiddel et naturligt indhold af de i § 1, nr. 6, angivne plantenæringsstoffer, skal indholdet heraf bestemmes efter de for gødninger fastsatte analysemetoder.

Stk. 3. Kalkningsmidler, der indeholder 70 pct. calciumcarbonat eller mere i foreliggende tilstand, skal benævnes jordbrugskalk. Andre kalkningsmidler må ikke betegnes jordbrugskalk, men skal benævnes efter midlets art.

Stk. 4. Kalkningsmidler, bortset fra mergel, må kun sælges i findelingsgrader, hvis

art og benævnelse fastsættes af landbrugsministeren.

Stk. 5. Udbydes et kalkningsmiddel som tørret, må vandindholdet i foreliggende tilstand ikke overstige 5 pct.

Stk. 6. Landbrugsministeren kan foreskrive, at der skal gives yderligere oplysning om kalkningsmidlernes kvalitet, bestemt efter en af ministeren fastsat metode.

§ 16. Ordet tørv må kun anvendes som betegnelse eller indgå i betegnelsen for grundforbedringsmidler, der helt eller overvejende består af humificerede planterester og højst indeholder 10 vægtprocent renaske i tørstoffet.

Stk. 2. Tørveprodukter, der overvejende er dannet af sphagnumarter og højst indeholder 3 vægtprocent renaske i tørstoffet, skal betegnes sphagnum. Betegnelsen sphagnum må ikke anvendes for andre tørveprodukter.

Stk. 3. Tørveprodukter må kun sælges i findelingsgrader, hvis art og betegnelse fastsættes af landbrugsministeren, der også kan foreskrive, hvilke andre oplysninger der skal gives om tørveprodukter.

Stk. 4. Sælges varen i presset stand, skal rumfangangivelsen gælde den upressede vare bestemt efter en af ministeren fastsat metode.

Kapitel 6.

Voksemedier.

§ 17. Den i § 4, stk. 1, nr. 1, omhandlede typebetegnelse for et voksemedium skal angives som „voksemedium“ med tilføjelse af varens art.

Stk. 2. Varens grundbestanddel(e) skal angives. Denne angivelse skal ske med de almindeligt anvendte danske betegnelser. En tilsat mængde kalkningsmiddel skal anføres i kg pr. m³ med højst 1 decimal og uden spillerum.

Stk. 3. Sælges varen i presset stand, skal rumfangangivelsen gælde den upressede vare bestemt efter en af ministeren fastsat metode.

Stk. 4. Landbrugsministeren kan bestemme, hvilke oplysninger der i øvrigt skal gives.

Kapitel 7.

Kvælstofbindende mikroorganismer.

§ 18. For podekulturer til frø kræves ikke oplysning om de i § 4, stk. 1, nr. 2 og 3,

nævnte angivelser. I stedet skal varen være forsynet med angivelse af, hvilke frøart(er) kulturen er bestemt til, og den maksimale frømængde, der kan podes med varen. Endvidere skal der gives oplysning om sidste dato for varens anvendelighed.

Kapitel 8.

Autoriserede laboratorier.

§ 19. Analytiske laboratorier, der foretager kemiske undersøgelser af de af denne lov omfattede varer, skal, såfremt de ønsker at benytte den i stk. 2 angivne betegnelse, på nærmere vilkår autoriseres af landbrugsministeren, der dog er berettiget til at nægte autorisation, såfremt den pågældende egns behov for autoriserede laboratorier efter ministerens skøn er dækket.

Stk. 2. Et autoriseret laboratorium er berettiget til at benytte en af ministeren godkendt betegnelse, hvori ordet „statsautoriseret“ indgår. Det må ikke benytte anden betegnelse, hvori ordet „statsautoriseret“ eller ord som „statsanerkendt“, „autoriseret“ eller lignende indgår, medmindre lovhjemmel herfor foreligger.

Stk. 3. De autoriserede laboratorier skal foretage undersøgelserne efter metoder og arbejdsforskrifter, der fastsættes af ministeren, som også fastsætter taksterne for undersøgelserne.

Stk. 4. De autoriserede laboratorier er underkastet tilsyn efter regler fastsat af ministeren. Udgifterne ved dette tilsyn afholdes af laboratorierne efter nærmere af ministeren fastsatte regler.

Kapitel 9.

Tilsyn m. v.

§ 20. Såfremt en køber af en af denne lov omfattet vare ønsker konstateret rigtigheden af de af sælgeren i henhold til loven givne oplysninger, kan han lade udtage prøver efter nærmere af landbrugsministeren fastsatte forskrifter og indsende disse til undersøgelse på et af de i henhold til § 19 autoriserede laboratorier. Landbrugsministeren kan dog bestemme, at undersøgelse af prøver af nærmere angivne varer skal findes sted på nærmere af ministeren angivne laboratorier.

Stk. 2. Udgifterne ved en af køberen foranlediget undersøgelse betales af denne. Sælgeren skal dog betale udgifterne, såfremt det af undersøgelsen fremgår, at den leverede vare ikke svarer til det af sælgeren angivne.

§ 21. Landbrugsministeren drager omsorg for, at der i fornødent omfang føres tilsyn med, at de i denne lov indeholdte og i medfør af loven fastsatte bestemmelser overholdes. Landbrugsministeren fastsætter nærmere regler for udøvelsen af tilsynet, herunder for udtagelse af prøver til kontrolanalyse.

Stk. 2. Tilsynet føres af landbrugsministeriets gødningstilsyn, der forestås af et udvalg på 3 medlemmer. Landbrugsministeriet udpeger udvalgets formand. 1 medlem udpeges af De samvirkende danske Landboforeninger og Danske Husmandsforeninger, og 1 medlem udpeges af Dansk Erhvervsgartnerforening.

Stk. 3. Udgifterne ved tilsynet afholdes af producenter og importører af de af loven omfattede varer efter regler, der fastsættes af ministeren. De til dækning af udgifterne pålagte afgifter vil i tilfælde af manglende betaling kunne inddrives ved udpantning.

§ 22. Landbrugsministeren kan bemyndige landbrugsministeriets gødningstilsyn eller anden styrelse til at udøve de beføjelser, der i denne lov er tillagt ministeren.

Kapitel 10.

Straffebestemmelser.

§ 23. Overtrædelse af bestemmelserne i § 4, stk. 1, § 5, § 6, stk. 2, §§ 8 og 9, § 10, stk. 1 og 2, § 11, stk. 1 og 3, § 12, stk. 1, 2, 3 og 5, §§ 13-16, § 17, stk. 1, 2 og 3, § 18, § 19, stk. 2, 2. pkt., og stk. 3, straffes med bøde.

Stk. 2. På samme måde straffes den, der undlader at efterkomme påbud eller forbud, der udstedes i medfør af loven.

Stk. 3. I forskrifter, der udstedes i medfør af loven, kan der fastsættes straf af bøde for overtrædelse af bestemmelser i forskrifterne.

Stk. 4. Der kan pålægges en virksomheds ejer eller bruger bødeansvar, selv om overtrædelsen ikke kan tilregnes den pågældende som forsætlig eller uagtsom. For overtrædelser, der begås af aktieselskaber, andelsselskaber eller lignende, kan der pålægges sel-

skabet som sådant bødeansvar. For bødeansvar fastsættes ingen forvandlingsstraf.

Stk. 5. Landbrugsministeren kan tilkendegive den pågældende, at sagen kan afgøres uden retslig forfølgning, såfremt den pågældende erkender sig skyldig i overtrædelsen og erklærer sig rede til inden for en nærmere angivet frist, der efter begæring kan forlænges, at betale en i tilkendegivelsen angivet bøde.

Stk. 6. Med hensyn til den i stk. 5 omhandlede tilkendegivelse finder bestemmelsen i retsplejeloven om indhold af anklageskrift i politisager tilsvarende anvendelse.

Stk. 7. Betales bøden i rette tid, eller

bliver den efter stedfunden vedtagelse inddrevet eller afsonet, bortfalder videre forfølgning.

Kapitel 11.

Ikrafttrædelse m. v.

§ 24. Tidspunktet for lovens ikrafttræden bestemmes af landbrugsministeren.

Stk. 2. Lov nr. 92 af 16. marts 1962 om handel med gødning og grundforbedringsmidler m. m. ophæves.

§ 25. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Skytte.

/ Brøndsted.